

den 13. December for 9 Aar siden, og i disse 9 Aar er der blevet udført 71 000 Tandbehandlinger. Det er ikke store Midler, denne Forening har haft at virke med, og den har maattet økonomisere paa mange Omraader, hvor den kunde have ønsket at yde noget mere. De Midler, den har haft at raade over, har den faaet dels gennem Medlemsbidragene, som ikke har været ret store, dels ved privat Støtte. Den har en Gang faaet 5 000 Kr. af Julemærket og en Gang 10 000 Kr. af Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse, fordi denne Forening erkendte, at en god Tandpleje har en saa uendelig stor Betydning for Sundheden og for Bekæmpelsen af Tuberkulose.

Det drejer sig ikke alene om den Lidelse, de saakaldte ormstukne Tænder, det vil sige Tænder, som er angrebne af den Sygdom, der hedder Caries, foraarsager, men en daarlig Tandpleje foraarsager ogsaa Sygdomme baade i Munden og i Svælget, endogsaa i Maven. Som sagt, Professor Ernst Jessen erklærer, at det er en absolut Nødvendighed at have sunde Tænder for overhovedet at kunne være et sundt Menneske. Jeg synes, vi alle sammen, naar vi tænker paa al den Ulykke, der er her i Landet, alle de havarerede, elendige Stakler, der lever rundt om i Landet, maa være enige om, at hvad der kan gøres for at forebygge den Slags, det maa gøres, og at det først og fremmest gælder om at sætte det som Motto over al Opdragelse og over alt, hvad der skal gøres for de unge, at arbejde hen til en sund Sjæl i et sundt Legeme. Derfor vil jeg meget henstille, at denne lille, sølle Sum paa 300 Kr. til et saa stort Foretagende, som dette er, maa blive forhøjet betydeligt. Man er langt videre fremme i andre Lande, f. Eks. i Norge. Vi kan ikke godt blive ved at staa tilbage herhjemme, men jeg haaber, at den højtærede Finansminister og Finansudvalget vil finde nogle Poster, der kan reduceres — jeg kan godt nævne nogle —, og saa lægge dem over til dette. Jeg tror, vi vil faa et langt større Udbytte deraf, end vi faar af meget af det, vi yder Tilskud til paa andre Omraader. Maa jeg endnu her nævne, at der er nedsat et Udvalg, der har skullet tage hele dette Caries-Spørgsmaal op til Behandling. I Udvalgets Betænkning staar der netop, at i Samfundets Kamp mod Tandcaries er det „Dansk Forening for Børnetandpleje“, der har de fleste Resultater at opvise, idet det væsentlig skyldes dens Agitation og delvis dens Bistand, at ordnet Skoletandpleje findes i en

hel Del Kommuner, og alle disse Kommuner er saa nævnte, men jeg skal ikke spille Tiden med at opregne dem. Der er, som jeg har sagt, 23 Kommuner og 8 Institutioner — med „Institutioner“ mener jeg saadanne som det Kongelige Vajsenhus, Jægerspris Opdragelsesanstalt o. s. v., alle den Slags store Institutioner —, der har indført Tandbehandling, men vi har et langt Stykke igen. Mærkværdig nok er det Københavns Kommune, der er længst tilbage, skønt det er den Kommune, hvor der egentlig er den største Trang. Det er den Kommune, der har den allermindste Forstaaelse af, hvilken Gavn Tandplejen egentlig vil gøre.

Dernæst vil jeg gerne rette et direkte Spørgsmaal til den højtærede Undervisningsminister. Jeg vil gerne spørge: Hvad agter Ministeren at gøre for at hjælpe den private Underskole i København? Jeg skal nærmere motivere mit Spørgsmaal. Da Stat og Kommune overtog de københavnske Skoler, var der 5 Skoler, der ønskede at vedblive at være private, nemlig Ellbrechts, Ingrid Jespersens, Komtesse Moltkes, N. Zahles og Frk. Kruuses Skoler, og dette Ønske blev imødekommet, idet man gik ind paa at give dem et Tilskud til Gymnasiet, men Underskolen skulde klare sig selv. Disse Skoler er nu kommet i en meget vanskelig Stilling, idet den store Lønstigning af 1. Oktober d. A. har gjort det umuligt for dem at lønne deres Lærerpersonele i Overensstemmelse med Lønningerne for Lærerpersonelet ved alle de andre Skoler. Disse Underskoler tæller tilsammen ca. 1 800 Elever, fordelt i 66 Klasser. Hvis disse Underskoler ikke faar nogen Hjælp fra Staten, har de kun den Udvej enten at forhøje deres Skolepenge saa stærkt, at det absolut bliver rene Overklasseskoler, eller ogsaa maa de nedlægge deres Virksomhed, og det vilde jo ikke alene være til stor Skade for selve Skolen, men ogsaa volde store Vanskeligheder for Kommunen og Staten. Hvor vil disse under saadanne Forhold anbringe disse mange Børn? Saaledes som Skoleforholdene er paa Grund af Bolignoden, vilde det være frygteligt for en Mængde Forældre at se sig henviste til, at deres Børn kun skulde gaa i Skole hver anden Dag. Det er jo Tilfældet for en Mængde af Kommuneskolens Børn, og det har vist sig at have umaadelig uheldige Følger, naar Børnene ikke har deres regelmæssige Skolegang. Fra alle Sider indenfor Skolevæsenet klages der bittert over den Tilstand, der har været i Skolen i de sidste Aar. Hvor vil man nu anbringe disse 1 800 Elever, hvis den private Underskole ingen Hjælp kan faa?